

Tunnuslukujen laskenta

VEROTUKSEN TULOS

+ Tuotot
+ Tasausvarauksen tuloutus (MVL)
– Kulut
– Veropoistot
– Tehty tasausvaraus (MVL)
= **Voitto/tappio**
+ - Korjauserät
– Korkokulut
= **Tilikauden tulos**

KANNATTAVUUS

+ Tuotot
– Kulut
– Yrittäjäperheen
palkkavaatimus
– +Varastojen muutos ym.
= **Käyttökate**
– Poistot
= **Liiketulos**
+ Korkotuotot
– Korkokulut
= **Nettotulos**
– Oman pääoman
korkovaatimus
= **Yrittäjän voitto**

MAKSUVALMIUS

+ Tulot
+ Korkotulot
+ Omaisuuden myynti
+ Lainojen nosto
+ Yksityissijoitukset
– Menot
– Korkomenot
– Verot
– Lainojen lyhennykset
– Investointimenot
– Yksityisotot
= **Yli/alijäämä**

Linkki taloustohtoriin: [Tunnusluvut \(mtt.fi\)](http://Tunnusluvut.mtt.fi)

Tärkeät tunnusluvut:

hälytysraja, tavoite

KANNATTAVUUS

- Kulut/liikevaihto % (kulusuhde)
- Käyttökate ja käyttökate% **
 $10\% < x > 20\%$
- Nettotulos %
 $1\% < x > 5\%$
- Kokonaispääoman tuotto%
 $0\% < x > 10\%$
- Euromääräinen tulos
- Yrittäjän voitto
Kokonaistuotot – kokonaismenot
- Kannattavuuskerroin
 $1 < x > 1$

** käyttökate% on hyvin toimiala- sekä yrityskohtainen tunnusluku. Vaikuttavia tekijöitä ovat myös esim. vuokratapojen, -koneitten ja -rakennusten määrä.

VAKAVARAISSUUS

- Omavaraisuusaste %
 $20\% < x > 30\%$
- Suhteellinen velkaantuneisuus (velat/liikevaihto) %
 $200\% < x > 100\%$
- Velat/käyttökate
 $6 < x > 3$

MAKSUVALMIUS

- Tulorahoitus ja rahoitustulos%
nettotulos + poistot
- Kassajäämä (euroa)
- Kassajäämä/liikevaihto %
 $5\% < x > 10\%$
- Kassajäämä/liikevaihto %,
 $2\% < x > 8\%$
kun huomioit yksityisotot ja investoinnit
- (Oy) Quick ratio = lyhyen ajan maksuvalmius = rahoitusomaisuus / lyhytaikainen vieras pääoma
 $0,2 < x > 0,4$
- (Oy) Current ratio = pitemmän aikavälin maksuvalmius = vaihto-om. + rahoitusomaisuus / lyhytaikainen vieras pääoma
 $0,7 < x > 1,7$

Diak

ProAgria
Oulu

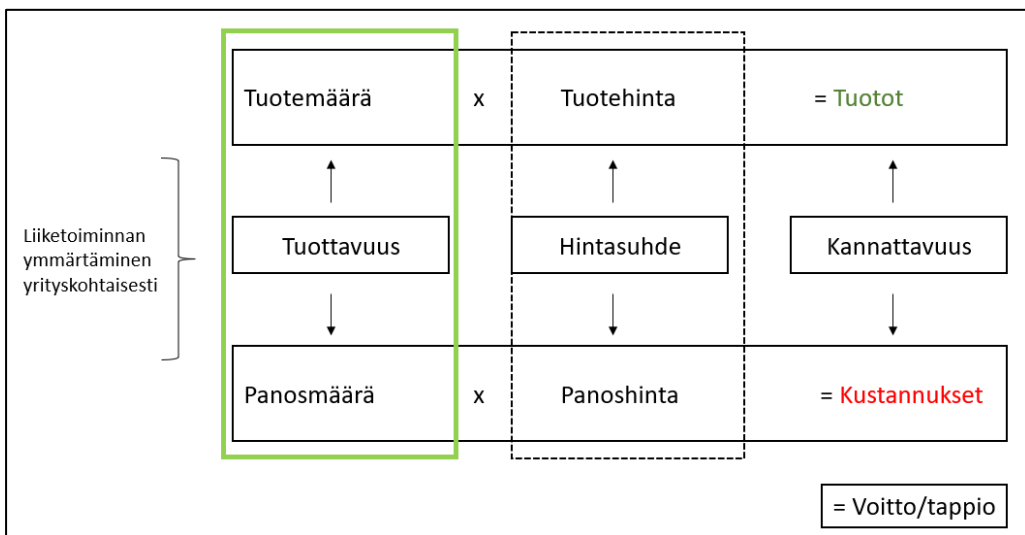
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Seuraa talouttasi

- **Käyttökate** = mitä toiminnasta jää käteen?
tulot – menot – palkkavaatimus
 - Kattaako operatiiviset tulot toiminnan operatiiviset menot?
 - Voiko menoja karsia tai liikevaihtoa kasvattaa?
- **Käyttöpääoma** = myyntisaamiset + varastot – ostovelat
 - Varat, mitkä pyörivät operatiivisessa toiminnassa
 - Seuraa kassasi tilannetta, mahdollisuus tililimiittiin tasaamaan kuukausitason kassavaihteluja
- **Vaihto-omaisuus** = aineet, tarvikkeet, varastot, saamiset
 - Varastojen kierron merkitys yrityksen taloudessa?
 - Myyntisaamisten määrä tilinpäätöksessä – tilikauden alussa tulevaa kassavirta vs. ostolaskut
- **Tulorahoitus** = luottojen lyhennyskyvyn mittari
tulot – menot – korot – verot
 - Lyhennykset, yksityisotot, kassasta tehtävät investoinnit
- **Kassajäämä** = pelivara pankkitilillä
tulot – menot – korot – lainan lyhennykset – verot – yksityistalouden otot
 - Jos kassajäämä koko ajan miinuksella, mitä voit tehdä toisin?
 - Kassajäämä usein miinuksella investointien jälkeen, milloin kassa jää plussalle?
- **Liiketulot** = käyttökate – poistot
Tee lainan lyhennykset poistojen kanssa samassa suhteessa
 - Vaikutukset nettovarallisuuteen sekä verojen maksuun
 - Mikäli poistopohja loppuu ennen lainoja, kasvaa yrityksesi tulos ja samalla kasvaa maksettavien verojen määrä
 - Haluatko maksaa samaan aikaan veroja ja lainan lyhennyksiä?
- **Yrittäjän voitto** = absoluuttinen kannattavuus, tulot – menot
 - Mikäli tuloksesi on miinuksella, tulisi joko tuloja lisätä tai menoja karsia miinuksen verran, jotta yritys pääsee 0 tulokseen
- **Kannattavuuskerroin** = Saatko yrityksestä riittävää palkkaa
 - Usein yrittäjä karsii omasta toimeentulostaan, jos yrityksellä ei ole riittävästi varoja

Talouden lyhyt oppimäärä

© Ari Nopanen ProAgria Keskusten Liitto

- Vaikuta siihen, mihin voit yrittäjänä vaikuttaa
 - o esim. tuottavuus – optimoi panosmäärä
 - o Voiko jotain kustannuksia karsia tai lisätä tuottoja?
- **Panos-tuotossuhde** = panoksien määrä / myytävä tuote
 - o Voitko vaikuttaa oman yrityksesi tuotehinnoitteluun?
 - o Voitko lisätä tuottavuutta muuttamalla panosmäärää?
 - Tuotantopanosten optimointi
 - Turhien kulujen karsiminen

Selvitä ja hahmota yrityksesi suunta

- Vuosittainen vertailu
 - o Tulos-/tilinpäätösanalyysi
 - o Tuloslaskelmavertailu
 - o Maksuvalmiuslaskelmat
 - o Budjetointi
 - o Taseen kehittyminen
 - Oma ja vieras pääoma
 - o Tuotosseuranta ja muut vuosiyhteenvedot
 - Mihin suuntaan ollaan menossa?
- Yksityistalouden kulutus
 - o Yksityistaloudelle oma tili – ”palkan” maksu itselle
 - o Budjetoit myös yksityistalouden menot
 - o Tekemällä vain yhden tilisiirron kuukaudessa, pienentyä myös pankin palvelumaksut
- Jaa talouden kokonaisuus pienempiin osiin
 - o Tee tuotantokustannuslaskelmat
 - o Ota kirjanpito osaksi arjen johtamista
 - selvitä tuotannon pullonkaulat/rahareiät
 - o Pidä tuntikirjanpitoa vuoden ajan
 - Hahmota myös peltotöihin kuluva työaika
 - Laske kustannukset
 - Hahmota eri vaihtoehdot myös urakoitsijan käyttöön
 - o Aseta itsellesi ja yrityksellesi realistiset tavoitteet

